

ЗАКОН О СЈЕМЕНУ ПОЉОПРИВРЕДНОГ БИЉА

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређују се услови и начин производње, контрола производње, дорада, испитивање квалитета, паковање, декларисање и обиљежавање, промет и постконтролно испитивање сјемена пољопривредног биља, прозводња расада и мицелија јестивих и љековитих гљива, признавање сорти пољопривредног биља, упис сорти у Регистар сорти пољопривредног биља и друге регистре.

Члан 2.

(1) Одредбе овог закона не односе се на производњу и промет генетички модификованог сјемена пољопривредног биља, расада пољопривредног биља и мицелија јестивих и љековитих гљива, који су регулисани посебним законом.

(2) Одредбе овог закона не односе се на узорке сјемена које привредно друштво и друго правно лице које се бави пословима испитивања и оплемењивања биља у области ратарства и повртарства производи, умножава, прима или шаље другом правном лицу које се бави пословима испитивања и оплемењивања у овим областима ради научних истраживања и извођења експеримената, у количинама које служе за експерименталне сврхе или за банке биљних гена.

(3) Одредбе овог закона којима се утврђује признавање сорти пољопривредног биља не односе се на сорте цвијећа, љековитог, ароматичног и зачинског биља, смјеше трава за паркове и спортске терене и мицелије јестивих и љековитих гљива.

Члан 3.

(1) Појмови који се користе у овом закону имају сљедеће значење:

а) сјеме пољопривредног биља (у даљем тексту: сјеме) су генеративни или вегетативни дијелови биљака (сјеме жита, индустријског, крмног, повртарског, љековитог, ароматичног, зачинског биља и цвијећа; затим кртоле, луковице, чешњеви, расад), мицелије јестивих и љековитих гљива који се користе за умножавање и производњу пољопривредног биља,

б) сорта пољопривредног биља (у даљем тексту: сорта) је скуп гајених биљака једне биљне врсте које се разликују по било ком својству (морфолошком, производном и др.) унутар исте биљне врсте од других сорти и које послје генеративног или вегетативног умножавања задржавају униформност, стабилност, као и друга својства по којима се разликују од других сорти,

в) сортно сјеме је сјеме сорти које се налазе у Регистру сорти пољопривредног биља (у даљем тексту: Регистар сорти), укључујући и родитељске компоненте и све категорије сјемена произведене умножавањем предосновног сјемена сорти, а сертификовано је као сортно сјеме,

- г) несортно сјеме је сјеме које није обухваћено тачком в) овог члана, чија је производња одобрена и контролисана, а сертификовано је као несортно сјеме (сјеме цвијећа, ароматично, љековито и зачинско биље),
- д) овлашћена институција је установа, привредно друштво, односно друго правно лице коме министар пољопривреде, шумарства и водопривреде (у даљем тексту: министар) даје овлашћење за контролу производње, испитивање и утврђивање квалитета сјемена,
- ђ) сертификовано сјеме је сјеме произведено од сјемена познатог генетичког поријекла и генетичке чистоће чија је производња контролисана и које је испитано, дорађено и декларисано у складу са одредбама овог закона,
- е) категорија сјемена пољопривредног биља је одређена генерација умножавања сјемена, а натурално сјеме је недорађено и недеklarисано сјеме,
- ж) произвођач сјемена је привредно друштво, односно друго правно лице или предузетник које се бави производњом сјемена,
- з) расад пољопривредног биља (у даљем тексту: расад) је биљни материјал добијен генеративним или вегетативним путем, а који се користи за умножавање пољопривредног биља,
- и) мицелија је вегетативно тијело гљива умножено на чврстој или течnoj хранљивој подлози које служи за даље умножавање гљива, а користи се за исхрану људи или у љековите сврхе,
- ј) оплемењивач сорте (у даљем тексту: оплемењивач) је привредно друштво, односно друго правно лице, предузетник или физичко лице које је створило или открило нову сорту,
- к) одржавалац сорте је оплемењивач или произвођач који одржава сорту по прописаним методама и гарантује да је сорта остала непромијењена током одржавања и да је као таква униформна и стабилна,
- л) стандардни узорак је узорак сјемена који оплемењивач доставља надлежном органу у тренутку уписа сорте у Регистар сорти, а који се користи као контролни узорак,
- љ) дорада сјемена је процес у коме се сјеме пољопривредног биља припрема за тржиште, а обухвата сушење, пречишћавање, селектовање, калибрирање, полирање, пилирање, инкрустирање, гранулирање и друго), као и третирање сјемена пестицидима или биостимулаторним средствима регистрованим за ту намјену,
- м) квалитет сјемена је сортна оригиналност (сортност) и генетичка чистоћа, садржај влаге, клијавост, чистоћа, влага, здравствено стање сјемена, као и прилагођеност сјемена за сјетву, садњу или размножавање,
- н) узорак сјемена је најмања прописана количина сјемена која репрезентује партију из које је узета ради утврђивања квалитета, а лице које узима узорак је физичко лице овлашћено за узорковање сјемена,
- њ) банка биљних гена је мјесто чувања, описивања, сакупљања и употребе биљних генетичких ресурса, која је уређена посебним програмом.
- о) партија сјемена је одређена количина сјемена поријеклом са исте парцеле и исте године производње чија маса не прелази највећу дозвољену количину, хомогена је, физички се може идентификовати и означена је јединственим бројем,
- п) постконтролно испитивање је испитивање којим се провјерава оригиналност (сортност) и генетичка чистоћа сорте која се налази у производњи, доради или промету,
- р) ISTA је међународна организација за испитивање сјемена,

- с) ISTA сертификат је документ о квалитету партије сјемена у међународном промету,
- т) OECD је организација за економску сарадњу и развој,
- ћ) OECD сертификат је документ о сортности сјемена у међународном промету,
- у) признавање сорти је признавање домаћих новостворених сорти и одобравање увођења у производњу страних сорти,
- ф) UPOV је међународна унија за заштиту нових биљних сорти,
- х) DUS тест је тест којим се утврђује различитост, униформност и стабилност сорте у складу са захтјевима UPOV,
- ц) VCU тест је тест којим се утврђује производна и употребна вриједност сорте,
- ч) сорта стандард је сорта уписана у Регистар сорти, а која се истиче по својим производним и употребним вриједностима и као таква служи у поступку признавања сорте,
- џ) одомаћена сорта је аутохтона домаћа и одомаћена страна сорта уписана у Регистар сорти и
- ш) референтна колекција је збирка сорти једне биљне врсте специфичних морфолошких карактеристика одређених по UPOV критеријумима која служи у оцјени нових сорти на својства различитости, униформности и стабилности (DUS тест).

Члан 4.

(1) Категорије сортног сјемена су:

- а) предосновно сјеме,
- б) основно сјеме,
- в) сертификовано сјеме прве генерације,
- г) сертификовано сјеме друге генерације и
- д) производно сјеме.

(2) Предосновно сјеме је елита самооплодних биљних врста, самооплодне линије, супер елита кромпира и сјеме родитељских компоненти које производи и одржава одржавалац сорте, користи се за производњу основног сјемена, а у промету је означено етикетом бијеле боје са дијагоналном линијом розе боје.

(3) Основно сјеме је оригинал самооплодних биљних врста, компоненте хибрида и елита кромпира које се производи под контролом овлашћене институције, користи се за производњу сертификованог сјемена прве генерације, а у промету је означено етикетом бијеле боје.

(4) Сертификовано сјеме прве генерације је прва сортна репродукција самооплодних биљних врста, прва генерација хибрида и оригинал кромпира које се производи под контролом овлашћене институције и користи се за производњу сјемена друге генерације, а у промету је означено етикетом плаве боје.

(5) Сертификовано сјеме друге генерације је друга сортна репродукција самооплодних биљних врста и прва сортна репродукција кромпира која се производи под контролом овлашћене институције, а у промету је означено етикетом црвене боје.

(6) Производно сјеме је сјеме цвијећа, ароматичног, љековитог и зачинског биља, као и биља које нема признате сорте и задовољава по аутентичности и чистоћи врсте, а производи се под контролом произвођача.

(7) У недостатку категорија сортног сјемена из става 1. овог члана, по захтјеву произвођача, министар може да одобри производњу у текућој години и ниже категорије сјемена пољопривредног биља из домаће производње.

II ПРОИЗВОДЊА СЈЕМЕНА

Члан 5.

(1) Производњом сјемена може да се бави, привредно друштво, односно друго правно лице и предузетник (у даљем тексту: произвођач), који је уписан у Регистар произвођача сјемена, расада, мицелија јестивих и љековитих гљива (у даљем тексту: Регистар произвођача).

(2) Производњом сјемена може да се бави и физичко лице на основу закљученог уговора о сарадњи са произвођачем сјемена, а сјеме произведено у тој сарадњи сматра се производњом произвођача.

Члан 6.

(1) Упис у Регистар произвођача врши се на основу захтјева који произвођач подноси Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде (у даљем тексту: Министарство).

(2) Захтјев из става 1. овог члана садржи:

- а) податке о произвођачу (назив, сједиште, адреса, матични број и порески број),
- б) шифру дјелатности произвођача (за правна лица),
- в) податке о мјесту производње сјемена (катастарска општина, катастарска парцела, обрада, њега, заштита земљишта и очување биолошких и хемијских својстава земљишта за производњу сјемена),
- г) податке о врсти и категорији сјемена и обиму производње и
- д) податке о запосленом одговорном лицу (име и презиме, адреса, јединствени матични број и доказ о завршеном пољопривредном факултету, ратарски, повртарски, општи или други смјер са положеним испитом из области сјеменарства са најмање три године радног искуства).

(3) Ако произвођач обавља дјелатност на више различитих мјеста, у захтјеву наводи податке из става 2. т. в), г) и д) овог члана за свако мјесто производње.

(4) Министар доноси решење о упису у Регистар произвођача.

(5) Произвођач је дужан да сваку промјену података из става 2. овог члана пријави Министарству и Републичкој управи за инспекцијске послове (у даљем тексту: Инспекторат) у року од 15 дана од дана настале промјене.

(6) Подаци из Регистра произвођача су јавни.

Члан 7.

Произвођач се брише из Регистра произвођача када престане да обавља дјелатност производње сјемена или ако престане да испуњава услове из члана 6. став 2. т. в), г) и д) овог закона.

Члан 8.

(1) Произвођач је дужан да води књигу евиденције о производњи сјемена.

(2) Књига евиденције о производњи сјемена из става 1. овог члана садржи: број рјешења о упису у Регистар произвођача, име лица које обавља послове стручног руковођења производњом сјемена, прегледни план сјеменског усјева, односно објекта са јасно означеним дијелом гдје се производи сјеме, врсту, односно сорту и категорију и

годину производње сјемена са којим заснива производњу, количину укупно примљеног сјемена, податке о начину производње, врсти и датуму извођења радова.

Члан 9.

Произвођач може производити сјеме сорти које су уписане у Регистар сорти.

Члан 10.

(1) Субјекти који испуњавају услове за производњу, дораду или испитивање сјемена могу обављати ове послове за потребе страног наручиоца од увезеног сјемена сорте која није уписана у Регистар сорти.

(2) Субјекти могу производити, дорађивати и испитивати сјеме из става 1. овог члана по претходно прибављеној сагласности Министарства на основу уговора закљученог са страним наручиоцем, према којем наручилац преузима цјелокупну количину произведеног природног или дорађеног сјемена.

(3) Одржавалац сорте може да по претходно прибављеној сагласности Министарства умножава и испитује предосновно сјеме сорте које је у поступку признавања у Републици Српској (у даљем тексту: Република).

(4) Производња сјемена из ст. 1. и 3. овог члана подлијеже здравственом прегледу.

(5) Сјеме из ст. 1. и 3. овог члана није дозвољено стављати у промет на територији Републике.

(6) Министарство даје сагласност домаћем наручиоцу за производњу сортног сјемена у другој држави која се обавља на основу уговора између наручиоца и иностраног произвођача.

III КОНТРОЛА ПРОИЗВОДЊЕ СЈЕМЕНА

Члан 11.

(1) Производња сјемена подлијеже обавезној контроли.

(2) Контролом производње сјемена утврђује се поријекло врста, сорта и категорија употријебљеног сјемена.

Члан 12.

(1) Контролу производње предосновног сјемена врши одржавалац сорте.

(2) Контролу производње осталих категорија сјемена (у даљем тексту: контрола производње) врши овлашћена институција.

(3) Овлашћена институција може да врши послове контроле ако има запосленог дипломираног инжењера пољопривреде, смјер ратарски, повртарски или општи и дипломираног инжењера пољопривреде, смјер заштита биља са најмање пет година радног искуства на пословима контроле и положен стручни испит.

(4) Министар рјешењем даје овлашћење за вршење послова из става 3. овог члана које се објављује у "Службеном гласнику Републике Српске".

(5) Министар прописује услове и начин полагања стручног испита из става 3. овог члана.

Члан 13.

Произвођач је дужан да поднесе пријаву за вршење контроле производње сјемена Министарству, односно овлашћеној институцији и Инспекторату у року од 15 дана од дана завршетка сјетве, а најкасније:

- а) за јесењу сјетву до 31. децембра и
- б) за прољећну сјетву до 15. јуна текуће године.

Члан 14.

(1) Одржавалац сорте на основу документације о извршеној контроли производње предосновног сјемена издаје увјерење о признавању сјеменског усјева предосновног сјемена.

(2) Одржавалац сорте води евиденцију о издатим увјерењима из става 1. овог члана и чува документацију најмање шест година.

(3) Одржавалац сорте дужан је да један примјерак увјерења из става 1. овог члана достави Министарству најкасније 30 дана од дана издавања увјерења.

Члан 15.

(1) Министар, на основу документације о извршеној контроли производње, издаје увјерење о признавању сјеменског усјева за остале категорије сјемена.

(2) Министарство води евиденцију о издатим увјерењима из става 1. овог члана и чува документацију најмање шест година.

Члан 16.

Министар доноси правилник којим прописује садржину и начин вођења евиденције о признавању сјеменског усјева.

Члан 17.

(1) Трошкове контроле производње сјемена и издавања увјерења о признавању сјеменског усјева сноси произвођач.

(2) Висина трошкова из става 1. овог члана утврђује се у складу са прописом из области административних такса и накнада.

IV ДОРАДА СЈЕМЕНА

Члан 18.

(1) Сјеме може да се ставља у промет ако је дорађено.

(2) Натурално сјеме које се дорађује мора да има увјерење о признавању сјеменског усјева из члана 15. став 1. овог закона

(3) Натурално сјеме из увоза које се дорађује мора да има фитосертификат, OECD сертификат или одговарајући документ о сортности сјемена, издат од надлежног органа земље извознице.

Члан 19.

Дорадом сјемена може да се бави привредно друштво, односно друго правно лице и предузетник (у даљем тексту: дорађивач), који је уписан у Регистар дорађивача сјемена (у даљем тексту: Регистар дорађивача).

Члан 20.

(1) Упис у Регистар дорађивача врши се на основу захтјева који дорађивач подноси Министарству.

(2) Захтјев из става 1. овог члана садржи:

а) податке о дорађивачу (назив, сједиште, адреса, матични број и порески број),

б) шифру дјелатности дорађивача,

в) податке о складишном простору за одвојен смјештај и чување натуралног (недорађеног), односно дорађеног сјемена појединих врста, сорти и категорија сјемена, који обезбјеђује очување квалитета и здравственог стања сјемена и податке о простору за смјештај отпада који је настао дорадом сјемена,

г) уређаје и опрему за досушивање, пречишћавање, селектовање, паковање, затварање амбалаже, пломбирање, а у зависности од врсте сјемена које се дорађује и

д) податке о запосленом одговорном лицу (име и презиме, адреса, јединствени матични број и доказ о завршеном пољопривредном факултету, смјер ратарски, повртарски, смјер механизације или општи смјер са најмање три године радног искуства на пословима дораде сјемена).

(3) Ако дорађивач обавља дјелатност на више различитих мјеста, у захтјеву наводи податке из става 2. т. в), г) и д) овог члана за свако мјесто дораде.

(4) Министар доноси решење о упису у Регистар дорађивача.

(5) Рјешење о упису дорађивача у Регистар дорађивача обавезно садржи врсту и категорију сјемена коју дорађивач може да дорађује.

(6) Дорађивач је дужан да сваку промјену података пријави Министарству и Инспекторату у року од 15 дана од дана настале промјене.

(7) Подаци из Регистра дорађивача су јавни.

Члан 21.

Дорађивач се брише из Регистра дорађивача ако престане да обавља дјелатност дораде сјемена или ако престане да испуњава услове из члана 20. став 2. т. в), г) и д) овог закона.

Члан 22.

Ако је сјеме одређене врсте и сорте дорађивало више дорађивача, сматра се да је сјеме дорадио дорађивач који је издао декларацију.

Члан 23.

(1) Дорађивач је дужан да води евиденцију и чува документацију о количини преузетог натуралног и дорађеног сјемена најмање шест година.

(2) Министар доноси правилник којим прописује садржину, облик и начин вођења евиденције из става 1. овог члана.

Члан 24.

(1) Дорађивач може у поступку дораде припремати мјешавине одређених врста и сорти сјемена у одређеним процентима сваке компоненте, а свака компонента у мјешавини мора испуњавати норме квалитета за ту врсту, односно сорту сјемена.

(2) Дорађивач је дужан да у присуству фитосанитарног инспектора уништи отпад настао дорадом сјемена ситносјемених махунарки, као и отпад који има сјеме паразитних биљака, корова и сјеме заражено карантинским штетним организмима.

Члан 25.

Изузетно од члана 24. став 2. овог закона, отпад настао дорадом сјемена других биљних врста може да се користи за исхрану људи, животиња или за индустријску прераду ако је његов квалитет у складу са прописима којима се уређују питања квалитета у тој области.

Члан 26.

(1) У току жетве, односно бербе, превоза и чувања до дораде, природно сјеме мора бити одвојено и обиљежено.

(2) Природно сјеме које се превози од њиве до мјеста складиштења, чувања или дораде мора да прати документација о произвођачу, катастарској парцели, врсти, сорти и категорији сјемена.

(3) Дорађивач је дужан да у року од 15 дана од дана пријема обраног, односно пожњевеног сјемена, за сваки сјеменски усјев (изолацију) пријави Министарству преузету количину природног сјемена.

(4) Министар доноси правилник којим прописује образац и садржај пријаве обраног, односно пожњевеног сјемена.

V КВАЛИТЕТ СЈЕМЕНА

Члан 27.

(1) Сјеме у погледу квалитета мора да испуњава прописане норме квалитета.

(2) За квалитет сјемена у промету одговоран је дорађивач, односно увозник.

Члан 28.

Испитивање и утврђивање квалитета сјемена врши се прије стављања у промет и коришћења, а утврђује се за сваку партију сјемена.

Члан 29.

(1) Испитивање и утврђивање квалитета сјемена обавља овлашћена институција.

(2) Дорађивач подноси пријаву за испитивање и утврђивање квалитета, односно узимање узорака сјемена овлашћеној институцији из става 1. овог члана.

(3) Уз пријаву за испитивање из става 2. овог члана дорађивач подноси увјерење о признавању сјеменског усјева из члана 15. став 1. овог закона.

Члан 30.

(1) Привредно друштво, односно друго правно лице може да обавља послове узимања узорака сјемена ако има запослено лице које је дипломирани инжењер пољопривреде, ратарски, повртарски, општи смјер или смјер заштите биља, са најмање пет година радног искуства на истим или сличним пословима.

(2) Привредно друштво, односно друго правно лице не може да обавља послове узимања узорака сјемена код сопствене производње или производње гдје су били ангажовани на пословима контроле производње.

(3) Квалитет сјемена утврђује се на узорку сјемена који је узело лице из става 1. овог члана.

Члан 31.

(1) О извршеном испитивању квалитета сјемена овлашћена институција саставља извјештај.

(2) Овлашћена институција дужна је да чува испитане узорке сјемена годину дана од дана издавања извјештаја о испитивању квалитета сјемена, а документацију о испитивању сјемена најмање шест година од дана издавања извјештаја из става 1. овог члана.

(3) Овлашћена институција дужна је да чува испитане узорке кртоле, луковице и чешњева, мјесец дана од дана издавања извјештаја о испитивању њиховог квалитета, а документацију о испитивању шест година од дана издавања извјештаја из става 1. овог члана.

Члан 32.

Дорађивач сјемена, односно увозник, одговоран је за штету крајњем кориснику ако сјеме не испуњава услове у погледу декларисане врсте, сорте и квалитета сјемена, осим у случају кад је штета проузрокована непажњом крајњег корисника.

VI ПАКОВАЊЕ, ДЕКЛАРИСАЊЕ И ОБИЉЕЖАВАЊЕ

Члан 33.

Сјеме у промету мора бити упаковано у оригинално паковање на начин који обезбјеђује очување његовог квалитета и неповредивост оригиналног паковања.

Члан 34.

Сјеме у промету мора да одговара квалитету означеном у декларацији и на етикети.

Члан 35.

У зависности од врсте и категорије сјемена декларација и етикета су истовјетне према садржају, величини, боји и обавезно имају серијски број.

Члан 36.

- (1) Етикету издаје овлашћена институција.
- (2) Етикету за ситна паковања сјемена издаје дорађивач, односно увозник.
- (3) Овлашћена институција из става 1. овог члана мора да испуњава услове у погледу стручног кадра, уређаја, опреме и простора.
- (4) Овлашћена институција води евиденцију о издатим етикетама.
- (5) Министар доноси правилник којим прописује величину појединачних паковања сјемена у зависности од врсте пољопривредног биља, као и садржину, облик и начин вођења евиденције о издатим етикетама.

Члан 37.

- (1) Забрањено је стављање у промет сјемена којем је рок важења на декларацији и етикети истекао.
- (2) Изузетно сјеме из става 1. овог члана може да се стави у промет ако се у поступку испитивања утврди да одговара прописаном квалитету.
- (3) Сјеме из става 2. овог члана пакује се и обиљежава у складу са чл. 33, 35. и 36. овог закона.

Члан 38.

- (1) Забрањено је препакивање и размјеравање изворног оригиналног паковања сјемена из домаће производње и увоза.
- (2) Изузетно од става 1. овог члана дорађивач, односно увозник може да врши препакивање сјемена, уз сагласност Министарства и под контролом пољопривредног, односно фитосанитарног инспектора.
- (3) Приликом препакивања сјемена забрањено је мијешање партија сјемена.
- (4) Захтјев за препакивање сјемена дорађивач, односно увозник подноси Министарству.
- (5) Уз захтјев из става 4. овог члана дорађивач, односно увозник прилаже декларацију, односно OECD сертификат, ISTA сертификат и фитоцифреник.
- (6) Министар доноси правилник којим прописује форму и садржај захтјева за препакивање сјемена.

VII ПРОМЕТ СЈЕМЕНА

Члан 39.

- (1) Прометом сјемена може да се бави привредно друштво, односно друго правно лице и предузетник, који је за промет сјемена уписан у Регистар произвођача.
- (2) Прометом сјемена на велико може да се бави привредно друштво, односно друго правно лице и предузетник ако за послове промета сјеменом има најмање једно запослено лице – дипломираног инжењера пољопривреде, смјера ратарског, повртарског или општег.
- (3) Прометом сјемена на мало може да се бави привредно друштво, односно друго правно лице и предузетник ако у сваком продајном објекту има у сталном радном односу запослено лице са завршеним пољопривредним факултетом, смјер ратарско-повртарски, заштита биља, општи или неки други смјер биљне производње.

Члан 40.

У промет може да се стави сјеме сорти које су уписане у Регистар сорти као и несортно сјеме.

Члан 41.

(1) Сјеме у промету мора да се складишти и чува на начин и под условима који обезбјеђују очување квалитета сјемена.

(2) Промет сјемена не може да се обавља ван продајног објекта.

(3) Министар доноси правилник којим прописује услове које у погледу очувања квалитета сјемена треба да испуни продајни објекат из става 1. овог члана.

Члан 42.

(1) Увозом сјемена може да се бави привредно друштво, односно друго правно лице и предузетник, ако је уписано у Регистар увозника сјемена.

(2) Субјекти из става 1. овог члана могу да врше увоз сјемена сорти које су уписане у Регистар сорти и које има фитоцифрфикат издат од надлежног органа земље извознице, као и несортно сјеме.

Члан 43.

(1) Сјеме може да се увози само у оригиналном паковању.

(2) Натурално сјеме може да се увози ако је сортно и ако је произведено за рачун домаћег наручиоца.

(3) Сјеме из става 2. овог члана мора да буде упаковано и означено етикетом сиве боје.

(4) Увозник је дужан да води евиденцију о увезеним количинама сјемена и сјеменских мјешавина.

(5) Министар доноси правилник којим прописује садржај, облик и начин вођења евиденције из става 4. овог члана.

Члан 44.

(1) Сјеме које се увози прати отпремница, фитоцифрфикат, OECD сертификат и ISTA сертификат.

(2) Сјеме које се увози прати декларација издату од надлежног органа земље извознице, а при стављању у промет на територији Републике обиљежава се у складу са чланом 4. ст. 2, 3, 4 и 5. и чл. 35. и 36. овог закона.

(3) Сјеме биљних врста које нису обухваћене системом OECD сертификације, као и увоз сјемена из земаља које нису чланице OECD, мора да прати документ о сортности издат од надлежног органа земље извознице.

(4) Квалитет сјемена из става 3. овог члана мора да буде испитан у складу са овим законом.

VIII ПОСТКОНТРОЛНО ИСПИТИВАЊЕ СЈЕМЕНА

Члан 45.

(1) Основно и сертификовано сјеме које се производи, дорађује и ставља у промет подлијеже постконтролном испитивању.

(2) За постконтролно испитивање сјемена из става 1. овог члана користи се стандардни узорак сјемена као контролни узорак.

(3) Постконтролним испитивањем сјемена провјерава се оригиналност (сортност) и генетичка чистоћа сјемена.

Члан 46.

Постконтролна испитивања сјемена која се односе на лабораторијске тестове којима се провјерава чистоћа сорте и врсте, здравствено стање и остали захтјеви у погледу квалитета сјемена Министарство повјерава овлашћеној институцији из члана 12. овог закона.

Члан 47.

(1) Трошкове постконтролног испитивања сјемена сноси привредно друштво, односно друго правно лице или предузетник од кога је узорак сјемена узет.

(2) Трошкови из става 1. овог члана утврђују се у складу са прописом из области административних такси и накнада.

IX РАСАД ПОЉОПРИВРЕДНОГ БИЉА

Члан 48.

(1) Производњом расада може да се бави предузеће и друго правно лице, односно предузетник (у даљем тексту: произвођач расада), који је уписан у Регистар произвођача.

(2) Производњом расада може да се бави и физичко лице на основу закљученог уговора о сарадњи са произвођачем расада, а расад произведен у тој сарадњи сматра се производњом произвођача.

Члан 49.

(1) Упис у Регистар произвођача врши се на основу захтјева који произвођач расада подноси Министарству.

(2) Захтјев из става 1. овог члана садржи:

а) податке о произвођачу расада (назив, сједиште, адреса, матични број и порески број),

б) шифру дјелатности произвођача расада,

в) податке о мјесту производње расада (катастарска општина, катастарска парцела, објекат, обрада, нега, заштита земљишта и очување биолошких и хемијских својстава земљишта за производњу расада) и

г) податке о одговорном лицу (име и презиме, адреса, јединствени матични број и доказ да има најмање четврти степен стручне спреме пољоприврене струке, смјер биљне производње).

(3) Ако произвођач расада обавља дјелатност на више различитих мјеста, у захтјеву наводи податке из става 2. т. в) и г) овог члана за свако мјесто производње.

(4) Министар доноси рјешење о упису у Регистар произвођача.

(5) Произвођач расада дужан је да сваку промјену података пријави Министарству и Инспекторату у року од 15 дана од дана настале промјене.

(6) Подаци из Регистра су јавни.

Члан 50.

Произвођач расада брише се из Регистра произвођача ако својом одлуком престане да обавља дјелатност производње расада или ако престане да испуњава услове из члана 49. став 2. т. в) и г) овог закона.

Члан 51.

Расад може да се производи само од сорти које су уписане у Регистар сорти, као и од производног сјемена цвијећа, ароматичног, љековитог и зачинског биља.

Члан 52.

(1) Произвођач расада дужан је да чува оригиналну амбалажу, потврду о поријеклу сјемена или рачун о купљеном сјемену и да води евиденцију о производњи расада, као и о количини произведеног расада.

(2) Произвођач расада дужан је да Министарству поднесе извјештај о количини произведеног расада најкасније до 31. децембра текуће године.

(3) Министар доноси правилник којим прописује садржину, облик и начин вођења евиденције, као и образац извјештаја из става 2. овог члана.

Члан 53.

(1) Расад за увоз мора да буде произведен од сјемена сорти које су уписане у Регистар сорти, осим за сорте цвијећа, љековитог, ароматичног и зачинског биља.

(2) Расад из става 1. овог члана, поред осталог, мора да прати сертификат о сортности сјемена од кога је расад произведен издат од надлежног органа земље извознице.

Члан 54.

(1) Расад који се ставља у промет прати декларација и увјерење о здравственом стању које је издато у складу са Законом о заштити здравља биља у Републици Српској.

(2) Расад из домаће производње декларише произвођач, а расад из увоза декларише увозник.

(3) На амбалажи расада произвођач, односно увозник ставља етикету која садржи:

- а) име произвођача, односно увозника,
- б) назив врсте, сорте и категорије сјемена од којег је расад произведен и
- в) број увјерења о здравственом стању расада.

Члан 55.

Прометом расада може да се бави привредно друштво, односно друго правно лице и предузетник, који је уписан у Регистар произвођача.

Члан 56.

(1) Произвођач може расад сорте која није уписана у Регистар сорти да производи за иностраног наручиоца, по претходно прибављеној сагласности

Министарства, а на основу уговора са наручиоцем, према којем наручилац преузима цјелокупну количину произведеног расада.

(2) Расад из става 1. овог члана није дозвољено стављати у промет на територији Републике.

Х МИЦЕЛИЈЕ ЈЕСТИВИХ И ЛЈЕКОВИТИХ ГЉИВА

Члан 57.

(1) Производњом мицелија јестивих и љековитих гљива (у даљем тексту: мицелије) може да се бави привредно друштво, односно друго правно лице и предузетник (у даљем тексту: произвођач мицелија), који је уписан у Регистар произвођача.

(2) Производњом мицелија може да се бави и физичко лице на основу закљученог уговора о сарадњи са произвођачем мицелија, а мицелије произведене у тој сарадњи сматрају се производњом произвођача мицелија.

Члан 58.

(1) Упис у Регистар произвођача врши се на основу захтјева који произвођач мицелија подноси Министарству.

(2) Захтјев из става 1. овог члана садржи:

а) податке о произвођачу мицелија (назив, седиште, адреса, матични број и порески број),

б) шифру дјелатности произвођача мицелија,

в) податке о мјесту производње мицелија (објекат, опрема, инструменти и лабораторијске књиге) и

г) податке о одговорном лицу (име и презиме, адреса, јединствени матични број и доказ да има најмање четврти степен стручне спреме пољопривредне струке, смјер биљне производње или шумарске струке).

(3) Ако произвођач мицелија обавља дјелатност на више различитих мјеста, у захтјеву наводи податке из става 2. т. в) и г) овог члана за свако мјесто производње.

(4) Министар доноси рјешење о упису у Регистар произвођача.

(5) Произвођач мицелија дужан је да сваку промјену података пријави Министарству и Инспекторату у року од 15 дана од дана настале промјене.

(6) Подаци из Регистра произвођача су јавни

Члан 59.

Министар доноси правилник којим прописује садржину и начин вођења Регистра произвођача.

Члан 60.

Произвођач мицелија брише се из Регистра произвођача ако престане да обавља дјелатност производње мицелија или ако престане да испуњава услове из члана 58. став 2. т. в) и г) овог закона.

Члан 61.

(1) Произвођач мицелија дужан је да води евиденцију о производњи и количини произведених мицелија и да о томе поднесе извјештај Министарству најкасније до 31. децембра текуће године.

(2) Министар доноси правилник којим прописује форму и садржај извјештаја из става 1. овог члана.

Члан 62.

(1) Мицелије у промету морају да буду упаковане и декларисане.

(2) Мицелије у промету морају да одговарају декларисаној врсти, соју и морају да буду здравствено исправне (без присуства вируса, бактерија, гљива, нематода, инсеката, гриња и др.) у складу са Законом о заштити здравља биља у Републици Српској.

(3) Мицелије из домаће производње декларише произвођач мицелија, а мицелије из увоза декларише увозник.

Члан 63.

Прометом и увозом мицелија може да се бави привредно друштво, односно друго правно лице и предузетник, који је уписан у Регистар произвођача и Регистар увозника сјемена.

Члан 64.

Ради праћења ситуације у сјеменарству и обављања послова из своје надлежности, овлаштене институције су обавезне, да једном годишње подносе извјештај о спроведеним активностима Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде.

XI ПРИЗНАВАЊЕ СОРТИ СЈЕМЕНА ПОЉОПРИВРЕДНОГ БИЉА, УПИС СОРТИ У РЕГИСТАР И ОДРЖАВАЊЕ СОРТЕ

Члан 65.

Признавање сорти сјемена пољопривредног биља је признавање новостворене домаће сорте и одобравање увођења у производњу стране сорте (у даљем тексту: признавање сорте).

Члан 66.

У поступку признавања сорте утврђује се њен квалитет и друге битне особине на основу којих се та сорта може признати, односно одобрити, а сјеме те сорте умножавати и стављати у промет као сортно на територији Републике.

Члан 67.

Сорта се признаје ако се на основу резултата испитивања одређених битних особина сорте утврди да:

- а) је различита, униформна и стабилна (DUS тест),
- б) има бољу производну и употребну вриједност (VCU тест) и
- в) је име сорте у складу са прописаним захтјевима.

Члан 68.

(1) Сорта је различита ако се разликује најмање по једној особини од било које сорте из референтне колекције.

(2) Сорта је униформна ако је довољно уједначена у битним особинама с обзиром на одступања која се могу очекивати због особености њеног умножавања.

(3) Сорта је стабилна ако њене битне особине остају непромијењене и после је поновног умножавања или у случају појединачног циклуса умножавања, после је сваког таквог циклуса.

Члан 69.

Производним и употребним особинама сорте сматрају се принос, квалитет производа и друге особине које су од утицаја на повећање обима производње или побољшање квалитета.

Члан 70.

(1) Поступак признавања сорте покреће се на основу захтјева који подноси власник сорте, односно његов овлашћени заступник (у даљем тексту: подносилац захтјева).

(2) Захтјев из става 1. овог члана подноси се Министарству појединачно за сваку сорту.

(3) Министар доноси правилник којим прописује образац и садржину захтјева из става 1. овог члана, као и критеријуме за одређивање назива сорте.

Члан 71.

(1) На захтјев Министарства подносилац захтјева дужан је да уз захтјев достави на увид документацију о раду на стварању сорте.

(2) Подаци у захтјеву и документацији који се односе на поријекло изворног материјала као и опис процеса стварања сорте су службена тајна.

Члан 72.

(1) Министарство је дужно да обавијести подносиоца захтјева да ће сорта бити испитивана и да од њега затражи потребну количину сјемена сорте ради испитивања.

(2) На основу обавјештења из става 1. овог члана подносилац захтјева дужан је да достави Министарству сјеме сорте у количини и на начин који пропише министар.

(3) Ако подносилац захтјева не испуни услове из става 2. овог члана захтјев ће се одбацити.

Члан 73.

(1) Различитост, униформност и стабилност сорте, као и употребна и производна вриједност сорте утврђује се испитивањима на експерименталном пољу и у лабораторији.

(2) Испитивање сорте на експерименталном пољу траје двије године.

(3) Изузетно, од става 2. овог члана за сорту која је пријављена за испитивање на једно или више додатних својстава у односу на сорту уписану у Регистар сорти, испитивање траје једну годину и врши се методом коју прописује министар.

(4) Сорте из става 3. овог члана уписује се у Регистар сорти са ознаком присуства додатног својства.

(5) Министар прописује поступак спровођења испитивања, избора сорте која је стандард, број локација и агроколошких услова на којима се изводе пољски огледи, вријеме трајања испитивања на експерименталном пољу, као и технологију производње у огледу.

Члан 74.

Испитивање сорте у експерименталном пољу и лабораторији врши се под шифрованим ознакама које представљају службену тајну, а које одређује Министарство.

Члан 75.

(1) Испитивање производне и употребне вриједности сорте врши се истовремено са једном или више сорти стандарда.

(2) Као сорта стандарда може се одредити само сорта уписана у Регистар сорти која по својим биолошким и производним особинама има највећу вриједност за намјену за коју се врши испитивање.

(3) Ако се за поједину врсту пољопривредног биља, тип унутар врсте пољопривредног биља или за одређену намјену не може одредити сорта стандард из става 2. овог члана, сорта се годину дана испитује без сорте стандард.

Члан 76.

(1) Испитивање сорте на експерименталном пољу, односно у лабораторији врши правно или физичко лице које има потребну опрему и стручна лица за вршење тих испитивања (у даљем тексту: извођач експеримента).

(2) Министарство закључује уговор са извођачем експеримента за испитивање сорти на експерименталном пољу, односно у лабораторији.

(3) Извођач експеримента дужан је да достави Министарству резултате испитивања извршених према прописаној методи и обавезама из уговора.

(4) Министарство обавјештава подносиоца захтјева о резултатима испитивања из члана 74. овог закона.

(5) Министарство признаје резултате испитивања DUS тестова који су урађени у земљи чланици UPOV-а.

Члан 77.

(1) За признавање сорти, министар формира Комисију за признавање сорти (у даљем тексту: Комисија).

(2) Комисија врши обраду годишњих и завршних резултата добијених на експерименталном пољу, односно у лабораторији и доставља их Министарству.

(3) Обрада података из става 1. овог члана врши се по методи коју пропише министар.

(4) На основу коначних резултата испитивања, Комисија даје оцјене производне и употребне вриједности сорте, као и њене различитости, униформности и стабилности, а годишњи резултат доставља подносиоцу захтјева.

Члан 78.

(1) За сорте поврћа које су послије прве године испитивања на експерименталном пољу показале боље производне и употребне вриједности од сорте стандард, подносилац захтјева може поднијети Министарству захтјев за привремено признавање сорте.

(2) Захтјев за привремено признавање сорте поврћа разматра Комисија из члана 76. овог закона.

(3) На основу приједлога Комисије, министар доноси рјешење о привременом признавању сорте поврћа које подлијеже ревизији након истека рока од годину дана.

(4) За вријеме трајања привременог признавања сорте наставља се испитивање сорте у складу са овим законом.

Члан 79.

(1) На основу резултата испитивања сорте на експерименталном пољу, односно у лабораторији, а на приједлог Комисије из члана 76. овог закона, министар доноси рјешење о признавању сорте или о одбијању захтјева.

(2) За трошкове поступка признавања сорте плаћа се накнада у складу са прописом из области административних такси и накнада.

Члан 80.

(1) СОРТУ за коју је донесено рјешење о признавању, односно о привременом признавању сорте поврћа, Министарство уписује у Регистар сорти.

(2) За вријеме за које је сорта уписана у Регистар сорти, сјеме сорте може се стављати у промет као сортно.

Члан 81.

Регистар сорти садржи податке о:

- а) признатим новоствореним домаћим сортама,
- б) страним сортама за које је одобрено увођење у производњу,
- в) одомаћеним сортама и
- г) сортама поврћа које су привремено признате.

Члан 82.

(1) У Регистар сорти могу се уписати одомаћене сорте које не испуњавају све услове прописане овим законом за упис у Регистар сорти и оне се посебно обиљежавају.

(2) Министарство уписује сорту из става 1. овог члана у Регистар сорти на основу општепознатих података о производној и употребној вриједности сорте.

(3) Узорци сјемена одомаћених сорти из става 1. овог члана чувају се у банци биљних гена.

Члан 83.

(1) Министар доноси рјешење о брисању новостворених домаћих сорти и страних сорти из Регистра сорти у сљедећим случајевима:

- а) на захтјев одржаваоца сорте,
- б) по истеку 15 година од дана уписа сорте у Регистар сорти,
- в) одржавалац сорте не обезбјеђује одржавање сорте на начин који гарантује очување сортности, униформности и стабилности и
- г) власник сорте или његов овлашћени заступник не обезбиједи узорак сјемена сорте из члана 87. овог закона.

(2) Сорта која је брисана из Регистра сорти може да се ставља у промет најдуже три године од дана брисања из Регистра сорти.

(3) На захтјев власника сорте или његовог овлашћеног заступника сорта која је брисана из Регистра сорти може се поново пријавити за упис у Регистар сорти.

Члан 84.

(1) Рјешење о брисању одомаћене сорте из Регистра сорти доноси се ако:

- а) одржавалац сорте не обезбјеђује одржавање сорте на начин који гарантује очување сортности, униформности и стабилности,
- б) одржавалац сорте или његов овлашћени заступник не обезбиједи узорак сјемена сорте из члана 87. овог закона и
- в) се за пет година од дана ступања на снагу овог закона не утврди одржавалац сорте.

(2) Сорта која је брисана из Регистра сорти може да се ставља у промет најдуже три године од дана брисања из Регистра сорти.

Члан 85.

Министарство утврђује листу уписаних, односно брисаних сорти из Регистра сорти која се објављује у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Члан 86.

(1) Трошкове уписа у Регистар сорти сноси подносилац захтјева и уплаћује на рачун јавних прихода Републике.

(2) Висина трошкова из става 1. овог члана утврђује се у складу са прописом из области административних такса и накнада.

Члан 87.

(1) Одржавалац сорте дужан је да одржава сорту по прописаним методама све док је сорта уписана у Регистар сорти.

(2) Одржавалац сорте дужан је да на захтјев Министарства достави узорак сјемена сорте у року од 15 дана ради:

- а) провјере да ли се сорта одржава тако да јој се не мијењају сортност, униформност и стабилност и

- б) чувања стандардног узорка или његове обнове.
- (3) Министар прописује методе одржавања сорте.

Члан 88.

(1) Контролу одржавања сорте врши Министарство путем овлашћене институције на начин да испитивањем сорте провјерава да ли се одржава сортност, униформност и стабилност.

(2) Ако Министарство на основу резултата контроле одржавања сорте из става 1. овог члана утврди да одржавалац сорте није одржавао сорту на начин који гарантује очување сортности, стабилности и униформности, одузима му право одржавања те сорте, а ако је једини одржавалац, брише се из Регистра сорти.

Члан 89.

(1) Трошкове контроле одржавања сорте сноси одржавалац сорте од кога је узорак узет и уплаћује на рачун јавних прихода Републике.

(2) Висина трошкова утврђује се у складу са прописом из области административних такса и накнада.

Члан 90.

Узорак сорте која је уписана у Регистар сорти или за коју је покренут поступак уписа у Регистар сорти чува се као стандардни узорак.

XII НАДЗОР

Члан 91.

(1) Управни надзор над спровођењем овог закона и прописа донесених на основу њега врши Министарство.

(2) Инспекцијски надзор над примјеном овог закона и прописа донијетих на основу њега врши Инспекторат путем фитосанитарне инспекције, пољопривредне инспекције и пољопривредне инспекције у саставу јединица локалне самоуправе.

(3) До формирања фитосанитарне инспекције надзор над примјеном овог закона вршиће републичка пољопривредна инспекција.

Члан 92.

(1) У вршењу послова инспекцијског надзора фитосанитарни и пољопривредни инспектор контролише:

- а) да ли је произвођач сјемена уписан у Регистар произвођача (члан 5. став 1),
- б) документацију и вођење евиденције о производњи сјемена (члан 8),
- в) да ли је дорађивач уписан у Регистар дорађивача (члан 19),
- г) документацију и вођење евиденције о количини преузетог натуралног и дорађеног сјемена (члан 23. став 1),
- д) пријављивање од дорађивача преузете количине натуралног сјемена за сваки сјеменски усјев (члан 26. став 3),
- ђ) квалитет сјемена у промету (чл. 27, 33, 34. и 35),

- е) документацију о испитивању сјемена, чувања узорака сјемена од акредитоване лабораторије (члан 29. ст. 2. и 3),
  - ж) овлашћене институције које штампају етикете и спроводе контролу евиденције издатих етикета (члан 36. ст. 3. и 4),
  - з) да ли је привредно друштво, друго правно лице и предузетник уписан у Регистар произвођача (члан 39. став 1),
  - и) промет и коришћење сјемена (члан 39. ст. 2. и 3, члан 40. и члан 41. став 3),
  - ј) испуњеност услова продајног објекта у погледу очувања квалитета сјемена (члан 41. став 3),
  - к) упис увозника у Регистар увозника сјемена (члан 42. став 1),
  - л) вођење евиденције о увезеним количинама сјемена и сјеменских мјешавина (члан 43. став 4),
  - љ) да ли је произвођач расада уписан у Регистар произвођача (члан 48. став 1),
  - м) чување оригиналне амбалаже, потврде о поријеклу сјемена или рачуна о купљеном сјемену, као и вођење евиденције о производњи и количини произведеног расада (члан 52. став 1),
  - н) да ли је произвођач пријавио количину произведеног расада у року (члан 52. став 2),
  - њ) расад из увоза и у промету (чл. 53, 54, 55. и 56),
  - о) да ли је произвођач, односно прометник мицелија уписан у Регистар произвођача (члан 57),
  - п) промет мицелија (чл. 62. и 63),
  - р) увођење нових сорти у производњу и одобравање увођења у производњу стране сорте (чл. 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71. и 72),
  - с) одржавање сорте по прописаним методама (чл. 73, 74, 75, 76, 77. и 78),
  - т) да ли су увезене сорте уписане у Регистар сорти (члан 80),
  - ћ) узима узорке сјемена, без накнаде, ради испитивања и утврђивања квалитета сјемена и за постконтролне тестове (члан 94. став 1),
  - у) да ли се повјерени послови врше у складу са одредбама овог закона и прописима донесеним на основу њега и
  - ф) контролише извршавање мјера по овом закону.
- (2) Поред послова из става 1. овог члана фитосанитарни инспектор контролише:
- а) испуњеност услова из члана 6. став 2. т. в), г) и д) овог закона,
  - б) процес производње сјемена, расада и мицелија,
  - в) испуњеност услова из члана 20. став 2. т. в), г) и д) овог закона,
  - г) процес дораде и надзире поступак уништавања отпада који је настао дорадом сјемена (члан 24),
  - д) квалитет сјемена у доради (чл. 27. и 28),
  - ђ) испуњеност услова из члана 49. став 2. т. в) и г) овог закона,
  - е) испуњеност услова из члана 58. став 2. т. в) и г) овог закона,
  - ж) вођење евиденције о производњи и количини произведене мицелије (члан 61) и
  - з) увоз сјемена, расада и мицелија (чл. 42, 53, 62. и 63).

Члан 93.

(1) У вршењу послова из члана 92. овог закона фитосанитарни и пољопривредни инспектор је овлашћен да:

- а) забрани промет сјемена сорти које нису уписане у Регистар сорти, односно које су брисане из Регистра сорти,

- б) забрани стављање у промет сјемена ако се обавља супротно одредбама овог закона,
- в) забрани стављање сјемена у промет које није дорађено, које није прописно упаковано, није у оригиналном паковању, није декларисано и обиљежено у складу са овим законом, које не одговара прописаном квалитету или чији квалитет није утврђен на прописан начин (чл. 18, 33, 34. и 35),
- г) забрани стављање у промет сјемена коме је рок важења на декларацији и етикети истекао (члан 37),
- д) забрани промет сјемена ван продајног објекта (члан 41. став 2),
- ђ) одузме и уништи сјеме које се ставља у промет ако је произведено, дорађено, паковано и декларисано супротно одредбама овог закона,
- е) нареди отклањање утврђене неправилности када у поступку надзора утврди да пропис о сјемени није примијењен или је неправилно примијењен и одреди за то потребан рок,
- ж) забрани стављање у промет расада који се обавља супротно одредбама овог закона,
- з) одузме и уништи расад који је стављен у промет супротно одредбама овог закона,
- и) забрани стављање у промет мицелија супротно одредбама овог закона и
- ј) одузме и уништи мицелије које су стављене у промет супротно одредбама овог закона.

(2) Поред послова из става 1. овог члана фитосанитарни инспектор је овлашћен да:

- а) забрани производњу сјемена ако произвођач није уписан у Регистар произвођача или више не испуњава услове из члана 6. став 2. т. в), г) и д) овог закона,
- б) забрани производњу сјемена ако није пријављена у складу са чланом 13. овог закона,
- в) забрани дораду, коришћење и промет натуралног сјемена које нема увјерење о признавању сјеменског усјева (члан 15),
- г) забрани дораду сјемена ако дорађивач није уписан у Регистар произвођача или више не испуњава услове из члана 20. овог закона,
- д) забрани производњу и коришћење сјемена сорти које нису уписане у Регистар сорти, односно које су брисане из Регистра сорти (члан 50),
- ђ) забрани производњу, дораду и коришћење сјемена ако се обавља супротно одредбама овог закона,
- е) одузме и уништи сјеме које се производи, дорађује и користи супротно одредбама овог закона,
- ж) забрани производњу и коришћење расада која се обављају супротно одредбама овог закона,
- з) забрани производњу мицелија ако произвођач мицелија није уписан у Регистар произвођача или више не испуњава услове из члана 58. овог закона и
- и) забрани производњу и коришћење мицелија које се обавља супротно одредбама овог закона,

(3) Мјере из ст. 1. и 2. овог члана налажу се рјешењем инспектора у управном поступку.

(4) Трошкови који настану приликом одузимања, чувања и уништавања сјемена, расада и мицелија на основу овлашћења из става 1. т. ђ), з) и ј) и става 2. тачка е) овог члана, падају на терет лица од којег је сјеме одузето.

(5) Одузето сјеме које може да се користи за исхрану риба и стоке и за производњу сточне хране уступа се Дирекцији за робне резерве.

(6) Употреба сјемена из става 5. овог члана врши се под контролом пољопривредне, односно фитосанитарне инспекције.

Члан 94.

(1) У вршењу инспекцијског надзора испитивања и утврђивања квалитета сјемена, узорак сјемена узима инспектор.

(2) Испитивање и утврђивање квалитета узорака сјемена Министарство може да повјери акредитованој лабораторији.

(3) Трошкове испитивања и утврђивања квалитета узорака сјемена из става 1. овог члана сноси правно лице или предузетник од кога је узорак узет.

(4) Трошкови из става 3. овог члана утврђују се у складу са прописом из области административних такса и накнада.

ХИИ КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 95.

(1) Новчаном казном од 10.000 КМ до 30.000 КМ казниће се за прекршај привредно друштво, односно друго правно лице, ако:

а) поступи супротно одредбама члана 4. овог закона,

б) се бави производњом, прометом и увозом сјемена или производњом и прометом расада или производњом и прометом мицелија а није уписано у Регистар произвођача (члан 5. став 1, члан 39. став 1, члан 42. став 1, члан 48. став 1, чл. 55. и 57. став 1. и члан 63),

в) не пријави Министарству и Инспекторату промјену података у прописаном року (члан 6. став 5, члан 20. став 6, члан 49. став 5. и члан 58. став 5),

г) производи сјеме супротно одредбама чл. 9. и 10. овог закона,

д) обавља повјерене послове контроле производње сјемена из члана 12. став 2. овог закона а не испуњава прописане услове (члан 12. став 3),

ђ) се бави дорадом сјемена, а није уписано у Регистар дорађивача (члан 19),

е) обавља испитивање и утврђивање квалитета сјемена а не испуњава прописане услове из члана 30.,

ж) ставља у промет сјеме које не одговара прописаним нормама квалитета означеним у декларацији и на етикети (члан 34),

з) издаје етикету а не испуњава услове из члана 36. став 3. овог закона,

и) стави у промет сјеме за које је рок важења из декларације и етикете истекао (члан 37. став 1),

ј) стави у промет сјеме сорти која није уписана у Регистар сорти (члан 40),

к) увезе сјеме супротно одредби члана 42. став 2. овог закона,

л) увози сјеме које није у оригиналном паковању (члан 43. став 1),

љ) увози натурално сјеме супротно одредбама члана 43. ст. 2. и 3. овог закона,

м) производи расад од сорте која није уписана у Регистар сорти (члан 51),

н) увози расад који није произведен од сјемена сорти које су уписане у Регистар сорти и који не прати сертификат о сортности сјемена (члан 53),

њ) сорту која је брисана из Регистра сорти стави у промет послије три године од дана брисања из Регистра сорти (члан 83. став 2),

- о) повјерене послове контроле одржавања сорте не врши у складу са овим законом и прописима донесеним на основу њега (члан 88) и
- п) не поступи по рјешењу надлежног инспектора у складу са овим законом.

(2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 2.000 до 6.000 КМ и одговорно лице у правном лицу.

Члан 96.

(1) Новчаном казном од 6.000 до 18.000 КМ казниће се за прекршај привредно друштво, односно друго правно лице, ако:

- а) ставља у промет натурално сјеме супротно одредбама члана 18. овог закона,
- б) поступи супротно одредби члана 24. став 2. овог закона,
- в) не чува испитане узорке сјемена и документацију о испитивању сјемена у складу са одредбом члана 31. став 2. овог закона,
- г) не чува испитане узорке кртола, луковица и чешњева као и документацију о њиховом испитивању у складу са одредбом члана 31. став 3. овог закона,
- д) стави у промет сјеме супротно одредби члана 33. овог закона,
- ђ) препакује и размјерава изворно оригинално паковање сјемена из домаће производње и увоза (члан 38. ст. 1. и 3),
- е) сјеме у промету не складишти и не чува у прописаним условима (члан 41. став 1),
- ж) поступи супротно одредби члана 52. став 1. овог закона,
- з) у промет ставља расад који није декларисан и здравствено исправан (члан 54. став 1),
- и) производи расад за рачун иностраног наручиоца без сагласности Министарства (члан 56. став 1),
- ј) поступи супротно одредби члана 56. став 2. овог закона и
- к) стави у промет мицелије супротно одредбама члана 62. овог закона.

(2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 1.000 до 3.000 КМ и одговорно лице у правном лицу.

Члан 97.

(1) Новчаном казном од 4.000 до 12.000 КМ казниће се за прекршај привредно друштво или друго правно лице, ако:

- а) Министарству и Инспекторату не поднесе пријаву за вршење контроле производње у року из члана 13. овог закона,
- б) Министарству не достави увјерење о признавању сјеменског усјева предосновног сјемена у року из члана 14. став 3. овог закона,
- в) не води евиденцију и не чува документацију у складу са одредбама члана 23. овог закона,
- г) Министарству не поднесе пријаву за сваки сјеменски усјев (изолацију) о количини натуралног сјемена у прописаном року (члан 26. став 3),
- д) се бави прометом сјемена а не испуњава услове из члана 39. ст. 2. и 3,
- ђ) врши промет сјемена ван продајног објекта (члан 41. став 2),
- е) не води евиденцију о увезеним количинама сјемена и сјеменских мјешавина (члан 43. став 4),
- ж) Министарству не поднесе извјештај о количини произведеног расада у прописаном року (члан 52. став 2) и

з) не води евиденцију о производњи и количини произведених мицелија и о томе не поднесе извјештај Министарству до прописаног рока (члан 61. став 1).

(2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 400 до 1.200 КМ и одговорно лице у правном лицу.

Члан 98.

Новчаном казном од 6.000 до 18.000 КМ казниће се за прекршај предузетник ако учини радње из члана 95. став 1. т. а) до г), т. ђ) до ж), т. и) до њ) и тачка п) овог закона.

Члан 99.

Новчаном казном од 4.000 до 12.000 КМ казниће се за прекршај предузетник ако учини радње из члана 96. став 1. т. а) и б), т. д) до к) и члана 97. овог закона.

Члан 100.

Новчаном казном од 1.000 до 3.000 КМ казниће се за прекршај физичко лице ако се бави производњом сјемена, расада или мицелија а није закључило уговор са произвођачем сјемена, расада, односно мицелија (члан 5. став 2, члан 48. став 2. и члан 57. став 2) и ако се бави прометом сјемена, расада и мицелија (члан 39).

XIV ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 101.

(1) У року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона министар ће донијети следеће подзаконске акте:

- а) Правилник о начину и условима полагања стручног испита (члан 12. став 5),
- б) Правилник о садржају и начину вођења евиденције о признавању сјеменског усјева, количини преузетог натуралног и дорађеног сјемена и образац и садржај пријаве обраног односно пожњевеног сјемена (члан 16. и члан 26 став 4),
- в) Правилник о величини појединих паковања сјемена у зависности од врсте пољопривредног биља и садржај, облик и начин вођења евиденције о издатим етикетама (члан 36. став 5. и члан 38. став 6),
- г) Правилник о условима који обезбјеђују очување квалитета сјемена у продајном објекту (члан 41. став 3),
- д) Правилник о садржају, облику и начину вођења евиденције о увезеним количинама сјемена и сјеменским мјешавинама (члан 43. став 5),
- ђ) Правилник о садржају, облику и начину вођења евиденције производње расада и образац извјештаја о количини произведеног расада (члан 52. став 3),
- е) Правилник о садржају и начину вођења Регистра произвођача и образац извјештаја о евиденцији производње и количине произведених мицелија (члан 59. и члан 61. став 2),
- ж) Правилник о начину достављања сјемена за признавање сорте, методама испитивања и захтјеву за признавање сорте (члан 70. став 3. и члан 73. став 3),
- з) Правилник о методама обраде података добијених резултата на експерименталном пољу, односно лабораторији у испитивању сорте (члан 77. став 2) и

и) Правилник о методама одржавања сорте (члан 87. став 3).

(2) До доношења подзаконских аката из става 1. овог члана примјењиваће се подзаконски акти донесени на основу Закона о сјемени и садном материјалу ("Службени гласник Републике Српске", број 13/97).

Члан 102.

Привредно друштво, односно друго правно лице и предузетник, који се баве производњом, дорадом, прометом и дозвољеним увозом сјемена дужни су да своје пословање ускладе са одредбама овог закона у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 103.

Ступањем на снагу овог закона престају да важе одредбе Закона о сјемени и садном материјалу ("Службени гласник Републике Српске", број 13/97) које се односе на сјеме пољопривредног биља.

Члан 104.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 01-639/09
Датум: 08. април 2009. године

ПРЕДСЈЕДНИК
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Мр Игор Радојичић